PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Hamis, 1 ta' Frar, 2001

Numru: 6

Citazzjoni Numru: 1294/95 JF

Damian Damian-Schembri

vs

Direttur tar-Registru Pubbliku

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni ta' l-attur li biha premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess illi l-attur twieled f'Toronto – Kanada – fis-26 ta' Dicembru 1963 kif jirrizulta minn kopja awtentikata tac-certifikat tat-twelid Dok 'A';

U premess illi huwa gie msejjah bl-isem Damian li fic-certifikat tieghu jirrizulta Damian Schembri;

U premess illi huwa dejjem ghal dawn l-ahhar 16-il sena kien maghruf bl-isem ta' Damian Damian-Schembri huwa jixtieq jikkoregi c-certifikat tat-twelid tieghu registrat Malta biex jaqra Damian Damian-Schembri;

Talab li din il-Qorti tordna l-korrezzjoni tac-certifikat tat-twelid ta' l-attur biex jaqra isem Damian kunjom Damian-Schembri.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tad-Direttur tar-Registru Pubbliku fejn eccepixxa:

Illi l-attur fil-fatt irid jibdel kunjomu u mhux ismu u ghalhekk it-talba hija inammissibbli fit-termini ta' l-artikolu 253 (2) tal-Kodici Civili.

Illi di piu, ma hemm xejn zbaljat fic-certifikat tat-twelid in kwistjoni (li l-esponent jassumi li hu dak numru 852/95 pero' li l-attur huwa fid-dmir li jindika lill-Qorti) stante li dan jikkostitwixxi verbal korrett ta' l-istat ta' fatt

vigenti fid-data tat-twelid u ghalhekk fi kwalunkwe kaz ma hemmx lok ghall-azzjoni ghall-korrezzjoni bazata fuq l-izball.

Illi l-esponent ma ghandux ibati spejjez.

Salvi eccezzjonijiiet ohra.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda taghhom flimkien mad-dokumenti li gew esebiti;

Semghet lix-xhieda li giet prodotta;

Rat l-atti kollha tal-kawza u senjatament in-noti ta' osservazzjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat li in forza ta' dak li hemm komminat fl-artiklu 253 u artikli relativi tal-Kodici Civili, Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, l-attur qieghed jintenta azzjoni biex din il-Qorti tordna korrezzjoni fl-att tat-twelid tieghu billi l-kunjom li jidher imnizzel fir-Registru u fic-certifikat relativ isir "Damian-Schembri" minflok "Schembri" biss, kif inhu imnizzel attwalment u kif hekk ilu mnizzel u registrat sa mit-twelid ta' l-attur f'Ontario, Kanada.

Il-kontroparti konvenuta topponi ghax tali tibdil mhux legalment permissibbli u r-registrazzjoni effettwata fil-konfront ta' l-attur fuq l-att tat-twelid kienet dik korretta.

Mill-provi prodotti, jirrizulta li l-attur mat-twelid tieghu ha l-isem ta' Damian u dana l-isem tnizzel debitament fl-att tat-twelid tieghu ghal fini ta' registrazzjoni flimkien mal-kunjom tal-missier li huwa Schembri. Ghal kull fini jigi rilevat li l-kunjom ta' omm l-attur huwa Chetcuti.

L-attur ressaq provi biex jiddimostra li ghal diversi snin huwa gie maghruf u ndikat f'diversi certifikati u atti mhux bhala "Damian Schembri" kif imnizzel fir-Registru tal-Atti tat-Twelid imma bhala "Damian Damian-Schembri". Ghalhekk huwa jikkontendi li tezisti sitwazzjoni de facto li l-Att tat-Twelid attwali tieghu ma jirriflettix tassew is-sitwazzjoni reali u lanqas m'huwa fl-ahjar interess pubbliku, ghaliex kif attwalment registrat ma jirriflettix sew dak li ghal diversi ragunijiet sar l-appellattiv formali u informali tieghu.

Illi minn punto di vista ta' ligi, l-attur jissottometti illi l-kelma "isem" fl-artiklu 253 tal-Kap. 16 jinkludi kunjom. Di fatti huwa jigbed argument mis-subartiklu (3) fejn jinghad li kull bdil akkordat fl-isem ghandu jigi rifless f'kull att ta' stat civili mhux biss tal-persuna koncernata izda wkoll ta' l-ulied u dixxendenti ta' dik il-persuna. Dan is-subartiklu, jissottometti

l-attur, jista' jaghmel sens biss jekk wiehed jifhem il-bdil ta' "isem" bhala li jinkludi "kunjom", u dan billi l-ewwel isem ta' persuna ma jitnizzilx fl-atti tal-istat civili ta' dixxendenti ulterjuri mit-tfal, izda huwa biss il-kunjom li jitnizzel.

Il-konvenut wiegeb li r-riferenza ghal dixxendenti ulterjuri fl-Art. 253.3 hija lapsus. Kieku l-legislatur ried jinkludi l-"kunjom" kien jghidha, kif jaghmel f'artikli ohrajn fl-istess kodici, per ezempju fl-Artiklu 4(1).

Ghal dik li hija intenzjoni tal-legislatur, l-attur irrileva li lingwistikament "isem" jista' jintuza kemm bhala l-ewwel isem jew bhala komprendenti kemm l-isem kif ukoll il-kunjom.

Il-konvenut wiegeb li d-dibattiti parlamentari – parti mill-hekk imsejha "travaux preparatoires" – li jirreferu ghat-tqeghid fis-sehh b'att tal-Parlament ta' din il-parti mil-ligi civili, kif espressa mill-allura Ministru tal-Gustizzja li ppilotaha, kienet turi li l-hsieb warajha kien li taghmilha possibbli li ssir korrezzjoni tal-isem u mhux pero' bdil fil-kunjom.

L-attur iccita xi sentenzi in sostenn tal-argumenti tieghu u cjoe' "John Zammit maghruf bhala John Edward Zammit Pace vs Direttur tar-Registru Pubbliku", deciza mill-Qorti tal-Appell fit-2 ta' Marzu 1994, Dr. Mario Rizzo maghhruf bhala Dr. Mario Rizzo Naudi M.D. vs Id-Direttur

tar-Registru Pubbliku, Qorti tal-Appell, 20 ta' Jannar 1986 u "Alfred Magro pro et noe vs Direttur tar-Registru Pubbliku", Prim' Awla tal-Qorti Civili tad-29 ta' April, 1987.

Il-konvenut, filwaqt li spjega l-ghala s-sentenzi surreferiti ma jiggjovawx u ma jsahhux is-sottomissjonijiet attrici, irrefera ghas-sentenza fil-kjawza fl-ismijiet: "Antonio Farrugia vs Louis Demajo", Prim' Awla tal-Qorti Civili tat-18 ta' Frar 1955 u partikolarment imbaghad ghas-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell tad-29 ta' Marzu 1971 fil-kawza "Karmnu Balzan Imqareb vs Direttur tar-Registru Pubbliku" u "Joseph Cutajar vs Dr. J. Scicluna noe", Qorti ta' l-Appell deciza fl-14 ta' Frar 1947.

Wara li kkunsidrat l-imsemmija sottomissjonijiet il-Qorti hija tal-fehma li t-terminu "isem" fl-artiklu 253 tal-Kap. 12 – ghalkemm lingwistikament huwa minnu li jista' wkoll jikkomprendi fih il-kunjom ta' persuna – kien u hu biss ghall-fini tal-precitat artiklu 253 cirkoskritt ghal dak li bl-ingliz jissejjah "first name" jew "name to be called" – a differenza ta' dak li hu kunjom jew "surname". Fil-lingwa Franciza, bhal f'ilsna ohra, tinzamm differenza aktar netta bejn dak li jissejjah "prenom" minn dak li hu "nom de famille". Hu veru li fl-imsemmi artiklu hemm imsemmi wkoll li kull korrezzjoni tapplika wkoll ghal "dixxendenti ulterjuri", pero' din hija "lapsus", oppure kopertura tal-possibilita' li kemm-il darba isem ta' axxendenti jkun inbidel minn, per ezempju, "Paul" ghal "Joseph", tali

korrezzjoni, talvolta milqugha, trid tibqa' tigi annotata. Pero' mid-dibattiti parlamentari jemergi li "ratio legis" kien dak biss li jaghmilha possibbli li f'kazi idoneji l-isem (il-"first name" jew "prenom") ikun jista' jigi mibdul – imma mhux il-kunjom ammenoke' ma jkunx hemm zball.

Id-diversi sentenzi citati mill-attur juru biss li l-Qrati accettaw korrezzjonijiet fis-sens ta' inkluzjoni ta' kunjom genitur imma <u>qatt</u> ma accettaw bdil jew zieda ta' kunjom jekk mhux ghax ikun sar zball x'imkien. Il-kunjomijiet "Magro" u "Magri", imsemmijin mill-attur fil-kawza citata minnu, dejjem gew meqjusa bhala differenti minn xulxin. Ghalhekk jekk xi hadd ikun gie mnizzel bhala "Magro" minflok "Magri", jew vice-versa, ikun jammonta ghal zball u bhala tali jkun soggett ghall-korrezzjoni jekk l-izball jigi ppruvat.

Illi dak li qed jippretendi l-attur ma jaqbilx ma' dak li gie deciz fis-sentenzi minnu riportati. Fil-kaz tieghu qatt ma kien hemm zball. Ghal xi raguni, ossija bhala stat ta' fatt, jirrizulta tassew li mal-milja tas-snin il-kunjom ta' l-attur beda jinkiteb bhala "Damian-Schembri" u issa l-attur qieghed jitlob li dan l-"istil" jigi moghti t-timbru ta' ufficcjalita' billi <u>jinbidel</u> il-kunjom tieghu. Jigi rilevat li ma hemm assolutament l-ebda konnessjoni ma' xi kunjom ta' genitur – dak matern jew patern – ma' l-isem jew kunjom in aggunta ta' Damian, li l-attur irid izid ma' dak prezentament registrat. Il-kaz li l-aktar jaqbel mal-kaz in ezami huwa proprju dak citat mill-

konvenut fl-ismijiet "K. Balzan Imqareb vs M. Mortimer noe" li ghal xi raguni, l-attur ghazel li ma jsemmix fin-nota elaborata tieghu – forsi ghal ragunijiet ovvji! F'dan il-kaz gie ritenut li

> *"….. il-pretiza aggunta bhala parti mill-kunjom, tal-kelma 'Imqareb', li hi ghal kollox estraneja ghall-kunjom li skond il-ligi jispetta lill-attur u hi ghal kollox arbitrarja (m'hijiex lanqas il-kunjom ta' l-omm, aggunta li, kif fuq inghad, kienet tkun ammissibbli skond l-uzu) m'hijiex legalment gustifikata ……"*

Fil-fehma tal-Qorti, il-pozizzjoni u l-interpretazzjoni korretta tal-artiklu 253 hija precizament kif gie ritenut fil-kawza "Balzan Imqareb vs Mortimer noe". Illi inoltre kif intqal in re: Cutajar vs Dr Scicluna noe (gja' citata <u>supra</u>),

> *'huwa wkoll patrimonju tas-socjeta' d-distinzjoni rispettiva tal-familji. Din hija l-bazi u l-ordni ta' kull socjeta', u ghalhekk teoretikament ma jistax ikun permess lil persuna, l-ghaliex il-kunjomi taghha ma joghgobhiex …… li taddotta <u>marte proprio</u> dak il-kunjom gdid. Kieku jkun hekk, il-konsegwenza tkun id-dizordni u l-konfuzjoni tas-socjeta' ….."*

L-attur donnu jargumenta bl-invers imma ma jidhirx li legalment ghandu ragun.

Ghal dawn ir-ragunijiet;

Tiddeciedi billi tichad it-talba attrici kif dedotta bl-ispejjez gudizzjarji kontra l-attur.

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md